25/01/2022

25 Ιανουαρίου: Εορτάζει ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη ενός μεγάλου εκκλησιαστικού Πατέρα και Διδασκάλου, του Αγίου Γρηγορίου, Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως του Θεολόγου (ή Ναζιανζηνού) «τὸν δεύτερον Ἐπιστήθιον, τὸν τοῦ Λόγου αὐτόπτην».

Από τις μεγαλύτερες μορφές της χριστιανοσύνης και της Θεολογίας, ο Άγιος Γρηγόριος γεννήθηκε στη Ναζιανζό της Καππαδοκίας το έτος 330 μ.Χ. Από τον πατέρα του επίσκοπο Ναζιανζού, επίσης Γρηγόριο, διδάχτηκε τα πρώτα γράμματα και από τη μητέρα του Νόννα έλαβε θεοπρεπή ανατροφή.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του συνδέθηκε φιλικά με το Μ. Βασίλειο και μαζί του συνασκήτεψε για κάποιο διάστημα στο Ασκητήριο που οι ίδιοι δημιούργησαν

πλησίον του Ίρη ποταμού στον Πόντο. Οι μεγάλες ανάγκες της Εκκλησίας και τα προβλήματα που δημιουργούσαν οι διάφορες αιρέσεις, επέβαλαν την επιστροφή του στην Καππαδοκία, όπου χειροτονήθηκε διάκονος και πρεσβύτερος και, παρά τη θέλησή του, αναδείχθηκε επίσκοπος Σασίμων.

Ο ενάρετος βίος, η ρητορική του δεινότητα, τα καταπληκτικά ποιήματα και δογματικά συγγράμματά του και μαζί οι αγώνες του κατά των Αρειανών συνέτειναν να αναδειχθεί σε αρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως και να διακριθεί ως πρόεδρος, κατά τις εργασίες της Β΄ Οικουμενικής Συνόδου, που καταδίκασε τους πνευματομάχους.

«Ἡ γρήγορος γλῶσσά σου πρὸς διδασκαλίαν, ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν καρδιῶν ἐνηχοῦσα, τὰς τῶν ῥαθύμων ψυχὰς διανίστησι· καὶ θεοφθόγγοις ῥήμασι, κλῖμαξ εὑρίσκεται τούς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν ἀναφέρουσα. Διὸ Γρηγόριε Θεολόγε, μὴ παύσῃ πρεσβεύων Χριστῷ τῷ Θεῷ, ἐκ κινδύνων σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν» (Δοξαστικὸν. Ἦχος πλ. δ’).

Παραιτήθηκε από το θρόνο της Κωνσταντινούπολης και την προεδρία της Συνόδου, όταν διαπίστωσε ότι κάποιοι συνεπίσκοποί του τον αμφισβητούσαν, γινόμενος με τον τρόπο αυτόν υπόδειγμα ταπεινοφροσύνης και αληθινής αγάπης προς την Εκκλησία. Μετά το θάνατό του το 390 μ.Χ., η Εκκλησία, εκτιμώντας το ήθος, το έργο και τους αγώνες του για την Ορθοδοξία, τον ονόμασε Θεολόγο, όπως είχε πράξει μέχρι τότε μόνο για τον Ιωάννη τον Ευαγγελιστή.

Γράφει ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος ή Ναζιανζηνός όπως αλλιώς ονομάζεται: «Τι είναι η βασιλεία του Θεού; Θεωρία του Θεού, δοξολογία και υμνωδία μαζί με τους αγγέλους».

«Εκείνων που ο αγώνας είναι τέλειος, τελειότερη είναι η αμοιβή και εκείνων που δεν είναι τέλειος ο αγώνας, ελλιπής είναι η αμοιβή».

«Μη θέλεις να με πείσεις με τα λόγια, αλλά με τα έργα. Μισώ τη διδασκαλία που είναι αντίθετη με τον τρόπο ζωής».

Ένας σύγχρονος θεολόγος, ακαδημαϊκός δάσκαλος, μελετητής του έργου τού Αγίου Γρηγορίου, ο Στυλιανός Παπαδόπουλος, τον χαρακτηρίζει «πληγωμένο αετό της θεολογίας». Υπήρξε όντως αετός της θεολογίας της Αγίας Τριάδας, αλλά και πληγωμένος από το φθόνο και την αλαζονεία των ανθρώπων.

Αυτή είναι η κοινή πορεία των μεγάλων ανδρών της Εκκλησίας μέσα στους αιώνες. Δεν ταυτίζονται ούτε με το ψέμα, ούτε με την υποκρισία, ούτε με τους επαίνους. Αντίθετα, ενώ έχουν επίγνωση της δικής τους αδυναμίας, ζουν με υπομονή,

σταθερότητα, στο φως που πηγάζει από το ανεπανάληπτο παράδειγμα της θυσίας του Λυτρωτή και των μιμητών του Αγίων, όπως του μεγάλου Πατέρα και Διδασκάλου της Εκκλησίας Γρηγορίου του Θεολόγου, που τιμούμε σήμερα.

Να σημειωθεί ότι εορτάζει και μαζί με τους άλλους δύο μεγάλους φωστήρες της Οικουμένης, τον Ιωάννη Χρυσόστομο και το Μέγα Βασίλειο στις 30 Ιανουαρίου.

Του Επισκόπου Μεσαορίας Γρηγορίου